

Nevepeno
Poprijeta Devica Marija

III. letni tacsaj, 9 st.

1907. szept.

Zmozsna
Gospa Vogrszka

POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

REDI GA

Klekl Jozsef, Plebános Pri Szv. Szebestjani.

Vszebina.

Klekl Jozsef: Salve Regina	257
Szlepec Ivan: Zsivljenje i vcsenje nasega Goszpodna Jezusa Krisztusa.	260
R. J. K Mariji	268
Po J. Zupancica S. J. mladenec.: Nocsno klantivanje, szmri neduzsnozti i szrecse	269
Pável Augusztin: Na nasem pokopaliscsi	273
Sz cs: Kaj je szociáldemokrácia	275
(Po „Missionari“): Ne zaklinjaj!	279
Lenarsich Imre: Szveto Ime Marie	281
Korenják Stevan. Pred Marijov Pomocsnicov	284
Drobizs. — Glászi	285
Reduikov odgovor:	287

Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve koroni posle na ime: Klekl Jozsef plebanos pri szv. Szebestjani, posta Battyánd. (Vasm.)

Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi pláعاتi, kak vszako leto tak i letosz lehko po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo meli naednok pláعاتajo!

Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga szamosztana (klostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom. Preminocse leto je osztalo nanjega 400 koron. Zdaj zse mámo 800 koron.

NEVTEPENÓ POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPÁ VOGRSZKA. — POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

— RÉDI GA : —

KLEKL JOZSEF

PLEBÁNOS

PRI SZV. SZEBESTJÁNÍ (P. BATTYÁND, VASMEGYE.)

Prihaja vszaki meszec 8-ga. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Salve Regina.

Pozdrávlena bodi . . . zsvljenje nase. Tak imenüjemo, sztem lepim pozdravom poiscsemo gor nadale Bl. Dev. Marijo. Zsvljenje nase je ona, ár je Jezusa Krisztusa, szpravitela vekivecsnoga zsitka nam rodila.

Zsivljenje nase je, ár je Jezusa Krisztusa, szpravitela bozse miloscse na té szvet dála.

Szvéta maticérkev sz radosztjov prepeva na Málo meso „Porodjenje tvoje, Deva Mati Bozsa, je veszelje naznanilo celomi szveti“.

Veszeli sze narodjenji Marijinom szveta maticerkev i zrok toga veszeljá je po Mariji vcsinjeno razveszeljenje celoga szveta.

Celi szvet je razveszelila, ár njemi je zsitek düseven i vekivecsen szprávilá vu Szini szvojem. Jezus je pravo : „Brezi mene nikaj nemorete vcsiniti“. Brezi Jezusove podpore i pomocsi nikaj taksega ne moremo opraviti, ka bi sze Bogi dopadnoló, kabi nasoj düsi hasznilo, ka bi nam v nébi szamo edno piknjico blázsensztva szpravilo. Jezusova pomocs, to je „miloscsa“ njegova nam je potrebna, cse scsemo dobro moliti, delati, zsiveti i tak szí nebo zaszlüzsiiti.

Brezi té miloscse bozse szmo, kak szüho drevo, stero ne ima niti lisztja, niti szada, niti szence, escse ftica redko szede na njé, za ztrebljenje i zsganje je szamo.

Brezi miloscse szmo, kak rozsa brez dihéta, brez cveta, stera je szamo zato, naj sze opleve z gréde i meszto da drüгим pripravnim cvetlicam.

Rjavo zselezo szmo brezi miloscse, zsarjavo zsnjov, stero sze da vugnoti i z steroga sze da vsze napraviti. Kak szprotoletje je nasa düsa, cse plava v milocsi bozsoj i kak trda zima je, cse je brezi nje.

Oh kabi szí zato cslovek drügo zselo, kak miloscso, naj njemi düsa rasztécsa, cvetecsá, szad noszécса, Bogi i drüгим dopadliva bode to je ka drügo bi szí zselo cslovek, kak naj njemi düsa zsive na tom szveti i naj szí pripraví zsitek za ov szvet tüdi.

I to miloscso, brezi stere nemoremo na tom szveti pobožno zsiveti i ednok v nébo priti, szmo dobili po Mariji, ár je ona porodila — jedino ona — Jezusa Krisztusa, ki je nam na szvetom krizsi miloscso i nebo szpravo.

Zsiveti scsémo i zselemo vszi i brezi miloscse nemo-remo. Zato szí miloscso moremo szpraviti od Jezusa, koga je. Nevolni gresniki. Jeli pa nász poszlühne té pravicsen náj-szvetesi Bog? Jeli pa szlobodno z nasim zselenjóm pred Njega sztopimo?

Imejmo vüpanje. Cse nemoremo do vretine miloscс

szegnoti, lahko szégnemo do zsleba, szkoz steroga tecsejo. I té zaleb je Marija.

Cse nemoremo v szunce gledati, gledajmo v meszec, on od szunca viszi i dobi szvetloszt i Marija je te meszec.

Njo zato proszimo, k njoj sze obcúemo, njo gorécese csaszlimo, te dobimo zselno miloscsó. Da, kak je na te gresen szvet po njoj prisla miloscsa vu zacsetki nasega odküplenja, tak pride po njoj vu nase szree pri nadeljávánji i dopunjávánji nasega odküplenja tüdi. Po njoj, po njenih prosnjáh nam da Jezus miloscsó, ka bomo znali zsveti za Bogá i tak dobiti na düso po recsah szv. Pavla apostola : *„Za Bogá zsvocsé düse szád, steri je lübezen, veszelje, mirovnoszt, potrplivoszt, milosztivnoszt, dobrotivnoszt, veliko potrplenje“*. To je düseven zsitek. Po njoj, po njenih gorécsih prosnjáh dobimo od Jézusa miloscsó sztánovitnoszti, ka ne zacsnešo szamo szrečno, nego dokoncsamo tüdi szrečno dühovno zsvljenje. Ona nam szproszí miloscsé, ka na szmrtnoj vüri nasz szküsávec ne zmoti, nasz potrplivoszt ne povrzse, nasz obvüpanje ne obláda, nasz gizda ne oszkruni i ne zamázse.

Ona, ta dobra mati bo tiszta, stera de nam na pomocs, kda bomo szlednje recsi pregóvájali, ona tá zmozna mati nam pride na pomocs, kda bomo szlovo jemali na szmrtnoj poszteli od nasih drágih; od njé szprosena miloscsa bozsa bo nas potreti pogléd od toga minlivoga szveta k ovomi vekivecsnómi vlekla, ona bo pred nasim dühom odpirala csüténje vekivecsnoga blázsensztva, vekivecsnoga blázsenoga zsvljenja, cse szmo zsviteli na tom szveti dühovno zsvljenje, to je cse szmo v miloscsi njénoga szina, brezi szmrtnoga greha bilí i szmo.

Zsvljenje mi da Marija na tom i ovom szveti, kak me to veszeli. Sz veszéljom jo zato pozdrávlajmo, sz vüpanjom jo za zsitek proszimo. Zsvljenje nase bodi pozdravlena. Zsvljenje nase, daj nam miloscsó! Zsvljenje nase, daj nam vekivecsno zsvljenje.

Szrečno kricsim do vszake düse, stera ne ima miloscsé naszebi. Idi k Mariji, csi scses zsveti, ona je tvoje zsvljenje.

Klekl Jozsef.

Zsivljenje i vcsenje nasega Goszpodna Jezusa Krisztusa.

VI. del.

Trpljenje Goszpodno.

3.

Jezus pred Kaifásom.

Zsidovszka vnozsina sze zdaj na Jezusa szünola ino szo ga zvézali. Ob prvím szo ga pelali k Annási, ki je bio tészt Kaifásov, steri je bio visesnji pop onoga leta. Ozdalecs je pa so za Jezusom Simon Peter i eden drügi vucsenik. On drügi vucsenik je pa poznáni bio visesnjiemi popi i sztopo je z Jezusom vu dvorisecse visesnjenja popa. Peter je pa posztano pri dverah. Vö je so tak ov drügi vucsenik, ki je poznáni bio visesnjiemi popi i za szebom je pripelao Petra.

Tam szo sztáli szlugi i szoldácje okoli ognja i szegrevali szo sze, ár je mrzlo bilo, med njimi je bio i Peter.

Visesnji pop je zácsao szpitávati Jezusa od njegovoga vcsenjá. Jezus je odgovoro: Jaz szem ocsiveszno gucsao szveti; jaz szem vszigdár vu sinagogi i vu cérkvi vesio, kama zsidovje vküphodijo, jaz szem szkrivomá nika ne gucsao. Ka tak mené pitas? Pitaj one, ki szo csüli, ka szem jaz gucsao; oni znájo, ka szem pravo. Eta pa gda bi on pravo, eden z tam sztojécsih szlugov je Jezusa vu lice plüszno govorécsi: tak odgovárjas visesnjiemi popi?

Odgovoro je njemi Jezus: Csi szam hűdo gucsao, poszvedocsi mi od hűdoga; csi pa dobro, zaka me bijes?

Popovszki poglavárje i vszi vkűpszprávleni szo pa krivo szvedocsánsztvo iszkali proti Jezusi, da bi njega mogli na szmrt oszoditi; ali ne szo najšli, csi je glih vnogo krivi szvedokov napreprislo. Na szlednje prideta dvá kriviva szvedoka, steriva szta etak gucsala: On je pravo: jaz lahko porűsim cérkev bozso i na trétji dén njo lahko znova gorizozidam.

Te gorisztanovsi visesnji pop právi: jeli nika ne odgovoris na eta, ka proti tebi szvedocsijo? Jezus je pa mucsao. I znova gucsi popovszki vládnik govorécsi: Prisziljávam te na zšivoga Bogá, povej nam, csi szti ti Krisztus Szin Bozsi? Odgovoro je njemi Jezus: Ti právis! ali velim vam, od etoga mao bodete vidili Sziná cslovecsega szedeti na desznici bozsoj i priti vu nebeszkih oblákah szodit zsive ino mrtve.

Te je popovszki poglavár raszcseszno oblecsalo szvoje rekocs: Preklinjao je! Ka bi potrebűvali escese vecs szvedokov, ovo csűli szte preklénsztvo. Kak szodite? Ovi szo pa vszi pravili: vreden je szmrti. Za tem szo ga vu lice poplűvali, za vűha loszkali pa z pesznicami vu obráz mlátili govorécsi: Povej nam zdaj Krisztus, sto te je vdaro?

4.

Peter zataji Jezusa.

Szlugi, steri szo Jezusa k Kaifási odpelali, szo szti na dvoriscsi okoli oguja doliszeli. Peter, ki je Jezusa ozdalecs naszledűvao, je tűdi med nje sztopo k ognji. Várala ga je pa tam edna szlűzsbenica ino právi: Ete je tűdi z njim bio. Peter je pa tajio govorécsi: ne znam, ka gucsis. Po krátkom pride edna drűga i právi: Ti szti tűdi z njevovih vucsenikov. I Peter znova právi: ne szem. Tak za edno vűro páli drűgi pride i právi: Ete je tűdi zagvűsno z njim bio, ár je on tűdi galileáanec. I Peter je tajio z priszegov, ka naucs ne pozna Jezusa. I taki je szpopevao kokot. Goszpod pa obrnovsi na Petra sze zgledno i Peter sze szpomeno z Jezusovih recsih: prvlé kak bi sze kokot zglászo, trikrát zatajis mené. I vűidocsi britko sze je jokao.

5.

Judás szebé szkoncsa.

Judás je celo nocs ne znao od sztrahote, ka bi csino. Zarán szo pa popovszki vládnicje tanács drzsali, ka bi Jezusa na szmrt dáli. Zvézanoga Jezusa szo k Poncius Pilátusi gnali, naj bi on vöpovedani szmrten szod dokoncsao.

Vidivsi pa Judás, ki je odao Jezusa, ka je on na szmrt oszodjeni, pozsalúvao je szvoj greh, nazáj je odneszao peneze popovszkim poglavárom góvorécsi: Pregrehso szem, neduzsno krv szem odao. Oni szo pa pravili: Ka nam je za to? ti glédaj! Po tom je Judas peneze vu cérkev lücsó i odhájajocsi obeszo sze je.

Popovszki poglavárje szo pa goripobrali szreberne peneze i pravili szo: Neszmemo ajé vu cerkveno skrinjo djíti, ár je cena krvi. Tanács szo záto drzsali i kúpili szo za njé njivo ednoga loncsára za pokopaliscse túhin-cov. Za toga volo sze zové ona njiva za Hakeldámo, to je za njivo krvi do denésnjega dnéva.

Tak sze je szpunilo, ka je prorokúvao Jeremiás prorok góvorécsi: I vzéli szo treszeli szreberni penez, kak ceno včenjenoga, koga szo kúpili od szinov Israelszkih i dáli szo je za njivo loncsára, kak je meni zapovedao Goszpod.

6.

Jezus pred Pilátusom.

Od Kaifása szo Jezusa k caszarszkomi namesztniki odpelali i posztanoli szo z njim vu szodbárnici. Bila je pa gojdna onoga dnéva pred vüzmom i popovszki vládnicje pa szlugi szo ne sztopili vu szodbárnico, naj sze nebi oszkrunili i tak bi lehko potrosili vüzemszkoga ágneca. Záto je Pilátus so vö k njim i pita: Ka za tozsbé máte proti etomi csloveki? Oni szo pa odgovorili: Csi on nebi bio hüdodelnik, nebi ti ga vu roké dáli. Veli njim Pilátus: Vzemte ga záto vi i oszodte ga pleg právde vase. Ali pravili szo njemi zsidovje: Nam je nikoga ne szlobodno vmoriti.

Pilátus je notriso znova vu pravdeno hizso i prizvavsi Jezusa právi njemi: Jeli szi ti kral zsidovszki? Odgovori pa Jezus: Szam od szébe to právis, ali szo drügi pravili tebi to od méne? Odgovori Pilátus: Jeli szem zsidov jaz? tvoj národ i popovszki vládnice szo tebé dáli vu moje roké, ka szi vcsino? Odgovoro je Jezus: Králesztvo moje je ne z etoga szveta. Csi bi z etoga szveta bilo králesztvo moje, szlugi moji bi sze vojüvali, naj nebi priseo vu roke zsidovov; zdaj je pa králesztvo moje ne odnet. Velo je záto njemi Pilátus: Tak kral szi ti? Odgovoro je Jezus: Ti právis, ka szem kral jaz. Jaz szem za to rodjeni i, za to szem priseo na ete szvet, naj bi szvedoeso od pravice. Vszáki, ki je z pravice, poszlüsa recs mojo. Veli njemi Pilátus: Ka je pravica? I gda bi to pravo brezi toga, ka bi odgovor csakao, so je znova vö k zsidovom ino njim právi: Jaz niksega zroka vu njem ne nájdem. Máte pa vi návado, naj bi vam na vüzem odpüsztó ednoga hüdodelnika. Scséte záto, naj vám odpüsztim kralá zsidovszkoga?

Meo je pa vu onom vremeni Pilátus ednoga imenitnoga voznika, Barabbása po iméni. Gda szo sze tak vküpszpravili, veli njim Pilátus; steroga scséte, naj vam ga odpüsztim: Barabbása ali pa Jezusa, ki sze za Krisztusa zové? To je pa szpitávao za volo Jezusa, ár je znao, ka szo ga z nevoscenoszti dáli vu njegove roké. Vsze bole záto je to vcsino, ár da bi szedo na szodbenom sztolci, poszlala je k njemi zseua njegova govorécsa: nikaj nemaj ti z onim pravicsnim, ár szem jaz doszta trpela vu szneh za njegovo volo. Ali popovszki poglavárje i sztaresi szo nagucsali lüsztvó, ka bi Barabbása proszili, Jezusa bi pa pogübili. Gda bi tak namesztnik znova pitao: steroga scséte, ka bi vam ga odpüsztó? Oni szo pa kricsali: Barabbása. I gda je Pilátus pitao: Ka bi pa csino z Jezusom, ki sze za Krisztusa zové? Vszi szo trobili: rászpní ga! Veli pa poglavár: ali ka hüdoga je vcsino? Oni szo pa escse bole kricsali: rászpní ga!

7.

Jezusa zbicsüjejo i z trnjom koronajo.

Pilátus, naj bi zsidove vtisao, dao je zbicsüvati Jezusa.

Vitézje szo pa szpleli korono z trnja i potehzsili szo jo njemi na glavo i erdécsi pláscs szo vrgli na njega i k njemi prisztopivsi spotárilil szo sze govorécsi: Zdrav bodi kral zsidovszki! I vu lice szo ga plúszkali. Vö je pa so znova Pilátus, Jezusa je tüdi z szebom pripelao, ki je trnavo korono i erdécsi pláscs noszo i posztavivsi njega pred lúsztvó právi: ovo cslovek! Gda bi pa szlugi i popovszki vládnicje njega vidili, na meszto toga, ka bi sze na szmilenoszt pobüdili, kricsali szo: rázpni ga, rázpni ga! Pilátus njim pa právi: vzemte ga i rázpnite ga vi, ár jaz vu njem niksega zroka ne nájdem. Odgovorili szo njemi zsidovje: Mi právdo mámo i poleg te právde more mreti, ár je szebé za Sziná bozsega vcsino. Szlisavsi pa té recsi Pilátus escse bole sze je zbojao. I notri je so vu pravdeno hizso i právi Jezusi: odket szil ti? On njemi je pa ne dao odgovora. Veli záto njemi Pilátus: Meni ne odgovárljas. Ne ves, ka oblászt mam tebé rázpnóti i oblászt tebé odpúszttiti? Odgovoro je Jezus: nikse oblászti nebi meo nad menom, da ti nebi od zgoraj dáno bilo. Za toga volo, ki je mené tebi vu roké dao, véksi greh má, kak ti, ki szil me z bojazosztli oszodo.

8.

Pilátus Jezusa zsidovom prekdá.

Pilátus je zevszov szvojov mocsjov steo Jezusa odpúszttiti. Ali zsidovje szo sze njemi prtli: Csil toga odpúszttis, ne szil priátel caszarov, ár vszaki, ki szebé za kralá csini, je caszari protivén. Pilátus záto szlisavsi té recsi vö je pelao Jezusa, vu pravdeni sztolec szil je szedo na onom meszti, stero szo zové lithostroton, to je kame-niscse, zsidovszki pa Gabbatha. Bilo je pa pripravlanje k vüzmi okoli sészte vöre i veli zsidovom: ovo vas kral! Oni szo pa kricsali: vzemi ga, vzemi ga i rázpni ga. Veli Pilátus: kralá vasega bil rázpnó? Odgovorili szo popovszki vládnicje: nemamo kralá, nego caszara.

Gda bil pa vido Pilátus, ka nika ne valá, nego vsze vékse zburkanje gracsüje, vzeo je vodo, oprao szil je pred lúsztvom szvoje roké govorécsi: csiszti szem jaz od krvi

toga pravicsnoga, vi vidite! I vsze lüsztvó je kricsalo: krv njegova naj bode nad nami i szinni nasimi.

Zsidovje szo po tom vszebole prisziljávali Pilátusa, ka bi dao Jezusa rázpnóti i kama bole je steo to nameszt-
nik odlásati, zsidovje szo vszebole kricsali. Pilátus sze je
bojao, ka reberija nasztáne, záto je z szódom vópovedao,
naj sze zgodi tak. kak oni zselejo. Odpüsztó njim je zá'ó
Barabbása, ki je za volo lüdomorsztva bio vlovleni, Jezusa
njim je pa prekdao, vu njuve roké. Vojácje szo zdaj na
trnác pravdenice pripelali Jezusa, vu erdécsi pláscs szo
njega oblekli i trnavo korono njemi na glavo djáli i spol-
livo szo sze pred njim naklájali govorécsi: Zdrav bodi
kral zsidovszki! Po tom szo pa z trsztikov njega po glávi
tukli, poplúvali i spotárilí sze z njega. Po vnogom ospo-
távanji pa vu szvoj oblecs szo ga oblekli i pelali szo ga,
naj bi ga rázpnóli.

Na poti szo pa szrécsali ednoga cirenejszkoga cslo-
veka z iménom Simona, toga szo priszilili, naj bi neszao
krizs Jezusov. Velka vnozšina je pa njé naszedúvala. Pe-
lali szo pa z njim tekáj dvá razbojnika, naj bi njidva z
njim vréd rázpnóli.

9.

Jezus na krizsi.

Gda szo na ono meszto prisli, stero sze zové Gol-
gotha, tam szo rázpnóli Jezusa med razbojnikma ednoga
z deszne, ovoga pa z lejve sztráni. Jezus pa právi: Ocsa,
odpüsztí njim, ár nevejo, ka csinijo!

Pilátus je pa napiszek dao napraviti i polozso ga je
vise krizsa. Napiszek je pa eto bio: Jezus Nazarenszki,
kral zsidovszki. Te napiszek je pa vnogo zsidovov cstelo,
ár je ono meszto, gde szo ga rázpnóli, blúzi bilo k vá-
rasi. Szpizszano je pa bilo po trojem jeziki: zsidovszki
greski i deacski. Pravili szo záto Pilátusi: ne pisi: kral
zsidovszki, nego ka je on pravo: jaz szem kral zsidovszki.
Pilátus njim je pa odgovoro: ka szem napiszao, to szem
napiszao.

Vojácje pa gda bi rázpnóli Jezusa, vzéli szo oblécs
njegov, razdelili szo ga na stiri tále, vszakomi szoldáki

eden tal. Szüknya njegova je pa bila nesivana odzgorah vsze tkána. Pravili szo zátó edendrügomi: ne raszceszmo njo, nego vrzsmo szrecsko na njo, steroga bode. Da bi sze szpunilo pizszo, stero právi: raztálali szo szi oblecs moj med szebom i na szüknyo mojo szo szrecsko vrgli. Vojácje szo to tüdi vcsinoli.

Mimo idócsi pa preklinjali szo Jezusa govorécsi: Hej! ki porüsis cérkev bozso i za tri dni njo gorizozidas, odszlobodi zdaj szebé; csi szi ti Szin bozsi, sztopi dol z krizsa. Priszpodobo pa i pizsmoznanci z poposzkimi vládnikmi navküper ospotávajócsi szo pravili: Drüge je odszlobodo, szebé pa nemre odszloboditi, csi je kral zsidovszki, naj sztopi doli z krizea i vervali mo vu njem. Vu Bogi sze je vüpaó, naj ga odszlobodi zdaj, csi scsé, ár je to pravo, ka je on Szin bozsi.

Eden pa z teh razbojnikov, ki szo z njim bili razpéti, ga je preklinjao govorécsi: csi szi ti Krisztus, odszlobodi szebé i náj. Pokáravsi pa njega ov hüdodelnik právi: ni ti sze ne bojis Boga, da szi pod onov kastigov. Midva toti pravicsno trpiva, ar nájnim csinenjam dosztojna jemléva, ali ete je nika hüdoga ne csino. Potom pa právi Jezusi: Goszpodne! szpomeni sze z méne, gda prides vu králesztvo tvoje. Jezus njemi odgovori: zaisztino velim tebi, dnesz bodes z menom vu paradizsomi.

Mati Jezusova, njéna szesztra Maria, zsená Kleofásova i Maria Magdalena szo pa sztalé pod krizsom.

Vidivsi pa Jezus mater szvojo i tam sztojécsega vucsenika, koga je lübo, veli szvojoj materi: Ovo szin tvoj! Po tom je pravo vucseniki: ovo mati tvoja! I od one vöre je njo k szebi vzeo vucsenik i oponásao sze proti njoj, kak proti szvojoj lasztivnoj materi.

10.

Szmrt Jezusova.

Okoli devéte vüre (po nasem racsunanji okoli treh) je Jezus z velkim glászom kricsao: Éli! Éli! lamma szabaktáni; to je: Bog moj! Bog moj! zaka szi me odsztavo? Niki pa z tam sztojécsih szlisavsi ete recsi právijo: Eliása zové.

Potom pa znajocsi Jezus, ka szo vsza szpunjena, stera szo od njega popiszana, naj bi sze escse edna recs pizma szpunila, právi: zséjam. Bila je pa tam edna poszoda puna z jeszijom. Oni pa napunivsi gobo z jeszijom i na hizsop zaszükavsi k Jezusovim vüsztam szo jo neszli. Gda bi záto vzeo Jezus té jeszi, právi: szpunilo sze je. I nagnovsi glavo, püszto je düso.

Te sze je zagrinjalo cérkvi raszprasesilo od zgorá-snjega do szpodánjega tála; zemla sze je troszila, pecsine pokale, grobi szo sze odpirali i vnogih pobožsnih tela, ki szo vu szmrtni zászпали, szo gorisztanola. I vüsztopivsi z grobov po njegovom gorisztanenji sli szo vu szvéti váras i szkázali szo sze vnogim. Sztotnik pa i ki szo z ujim bili pri Jezusi na sztrázsi vidivsi zemelszko gibanje i drüga zgodjena, presztrasili szo sze jáko govorécsi: to je zaisztino Szin bozsi bio!

Bilé szo pa tam vnoge zsenzke, stere szo naszledüvale Jezusa od Galileje szlüzšécse njemi. One szo ozdalécs glédale, ka sze z njim gödi. Med temi je bila Maria Magdalena i Maria mati Jakaba i Jozsefa i mati Zebedeusovih szinov.

Ki szo pa nazocsi bili i vidli to zgodovino, vu przi szebé bijécsi zdaj zse szo pozsalüvvali, ka szo Jezusa na szmrt dáli. Da je pa dén pripravlanja bio, naj tela v szoboto nebi na krizsi osztanola, proszili szo zsidovje Pilátusa, naj sze njim vterejo kolena i naj sze z krizsa dolivzemejo. Prisli szo zato szoldácje i obedvema, steriva szta z njim raszpétiva bilá, szo vtrli kolena. Gda szo pa k Jezusi prisli, vidivsi ka je on zse mro, ne szo vtrli njegova kolena, nego eden z vojákov je z szulicov odpro njegovo rebro i taki je krv i voda prisla z njega (to je znaménje gvüšne szmrtni).

I ki je vsza eta vido, on szvedocsi od toga i isztinszko je njegovo szvedocsánsztvo. On zna, ka isztinogucsi i vász zagvüsa od pravice, naj i vi verjete. Ár szo sze eta záto zgodila, naj sze szpuni pizmo: Csonto vu njem ne szterte. I drügo pizmo: i vidili bodete, koga szte prebodnoli.

(Dale.)

Sztepecz Ivan.

K Mariji.

bládani szmo vu tom, ka vu nasem tuzsnom esazsi nemamo drüge tolázsbe kak, ka nam Viszikosztni posle i med tem je nájprednjejsa Devica Marija pomocsnica krsesenikov. X. Pius.

Gda od blázsene Device kakso miloscsa zselemo, poszebno dvoje delo nepozábmo nigdár: szpoznanje i vüpanje.

Maria je nasa drága Mati i mi szmo njéna lüblena deca. I ne szte vpámet vzeli onoga neduzsnoga máloga deteta oponásanje, stero od szvoje dráge matere kaj prosziti nakáni? Naszledüjte szamo zpazlivosztjov i to nájdete, ka je to telovno szpoznanje. Tá ide kszvojoj materi, bozsa jo, zacsne sze njoj krotiti, eden küs njoj prtiszne na lice i brezi vszega iszkanja naprejdá szvojo prosnjo.

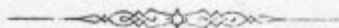
Oponásajmo sze szpodobno mi z nasov Nebeszkov Máterjov, z Blázsenov Devicov. Poszvedocsmo naso lübézen, stero mámo proti njoj z kaksim zvinesnjim dobrim delom.

Molmo napriliko na njeno csészt szv. csiszlo, noszmo veszélo njeni skapuler, pregledávlimo szrcsno njéne kepe, njéne sztebre, obháajmo bozse poti, zapismo sze vu njéno drüstvo itd., itd. nájbole pa ogiblimo sze z cele mocsi, naj sze njoj dopádnemo, greha.

Gda szmo zse práve i sztanovitne nase lübéznoszt i szpodobno znaménje dáli, hodimo knjoj zcelim vüpanjom, pred njo dajmo prosnje, na stere mámo potrebesino, bojdimó knjoj prijázni i neiszkakjocsi, csi szamo ono ka proszimo, nesztóji proti düsnomi zvelicsanji, zracsunajmo potrdjeno naszpunejnje nase prosnje.

Sz. Augustin právi, ka po nájszvetejsem Oltárszkom Szvesztvi je materinszko szrcé nájvéksi kincs na tom szveti, Sztvoritela nájprednejse sztvorjenjé. I csi je to tak pri zemelszkoj materi, ka moremo te praviti od Blázsene Device Marije? Zato le sz vüpanjom k Mariji!

R. J.

Nocsno klantivanje, szmrt neduzsnoszt i szrecse.

Ti szi pred zdávanjem isztina obecsao i túdi isztinszko volo meo sze pobolsati; ali ponosnjak i pijanec náj sztopi v steri koli sztan, sz szebov vzeme vsze sztáre návade, stere sze je pri nocsnom klantivanji naveso. Celo deca negdásnjega ponocsnjáka májo dosztakrát doszta hűdih návád szvojege neszrecsnoga ocse. Zadoszta zsalosztni zgledov más pred ocsmi, ne ti jih trbé escse poszebno praviti.

3) Pri nocsnom klantivanji, drági mladeneec, túdi dosztakrát zgűbis zdrávje i zsvljenje. Zdravniki szvedocsijo, ka je nocsni zrák bole vlazsen, moker, zsmeten i nezdrav, kak pa dnéven, i rávno zato sze betezsnikom bolezen vecskrát na hűjse obrne, szapa njim pride zsmetna, bolezen hűjsa, gláva mámetliva i szlabsa.

Skodlivi nocsni zrák je zse nisternomi ponocsnjáki na kopao dugo i hűdo bolezen. Szen je za zdrávje i za mocs telovno rávno tak potrében kak jesztvina i pitvina. Brezi dovolenoga szpánja telo oszlabi; i pri dugom verosztűvanji túdi zsalodec jesztvine ne prekűha, i od toga sze zlezsejo nove bolesine.

Mladomi csloveki, csi sze v nocsni szteple, zajtra pa more rano sztánoti i celi déu zsmetno delati, takse ravnaje, kak sté trdo zdrávje má, njemi je szcsaszoma podkopa i pokoncsa. Pa ne szamo zdrávje, liki túdi zsvljenje zgűbi cslovek pri nocsnom klantivanji. O kelko mocsni

mladencov sze je zse z ponocsne sztrázse v preráni grob povrnolo. Kelkokrát szo sze ponocsnjaki med szebov zbili, kelkokrát sze za volo kakse vlacsüge klali, tak ka je nisteri mrtev posztao, drügi pa szkrvávimi glavámi domo sli. Pokojni püspek Slomšek v Drobtinich l. 1862 szledécsi zgléd zsalosztne szmrti ponocsnjákove naznánjajo rekocs:

Bio je eden mládi ponocsnják, steri je zse doszta hüdoga vcsino i je z ednim pajdásom csloveka omoro, pa sze je na právdi tak zvito zgovoro, ka szo ga odpüsztili. Ali tak, kak vol, steri sze rad peha, náj prle rogle zgübi, rávno tak tüdi mladeneec, steri sze rad bije, nájde náglo szvojo szmrt. Na szvétek szv. Petra vecsér szo sze ponocsnjáki dobro vpijanili, zatém szo sze pa zacsnoli szvajüvati rekocs:

„Noco more eden mrtev biti.“ Tak da bi sztrelo, szo zacsnoli ednoga kmeta znozsí vglavo szmicati rekocs, ka more mrtev biti. Ali kmet szkrvavimi rokámi zacsné zevszov mocsjov lüdi no pomocs zvati.

Na milo kricsanje jih od vszeh krajov vecs, kak szto pride pomágat, i zato ka je tiszti zreli mladéneec kmeta tak mláto ka je kolics potro, szo od vszeh sztranov na njega vdarili i szo ga szmrti pobili.

Drági mladéneec, csi szi zselis zdrávje, dugo i szrecsno zsvljenje, osztajaj rad domá; i boj sze poszebno nocsi i nocni klántosov: zakaj nocno klantivanje je tvojeimi zdrávji i zsvljenji szilno nevaren i skodlivi greh.

4) Nocsno klantivanje zdrüzseno sz pijanoszljov prep rávi tebé, neduzsen mladéneec, zgübis szv. *csisztoszt*, stera te pripraví prerano csrvom za jesztvino. Naj ti o krscesanzski mladéneec to isztino pokázseta dvá zsalosztuiva zgléda, i naj sze ti globoko v tvoj szpomín i vu tvoje szrce prítisznetá.

Misijonar Kollet pise:

Bio je eden mladeneec zgléd vrloszti i csisztoszti; pogoszci je lepsao szvojo düso szvétoz szpovedjov i szpreszvétim resnim Telom. Zsivo je neduzsno tak, kak angeo. Gda bi so edno nedelo v cérkev, na szvojo nezmerjeno neszrecso pride na poti med dvá hüdobniva pajdasa, nocsniva klántosa, steriva szta ga zacsnola napelávati, naj ide znjima vu veszelo drüzsztvo i v kresmo. Mladeneec sze brani i bráni, naszlednje sze pa poda napelávánji i ide

zsnjima. Veszelijo sze: mladenec szprva pije pomali le za volo szvojiva pajdasa, zatém sze pa njemi pijacsa bole prilübi. Gláva njemi szcsaszoma zsmetnejsa grata i vu tom neszrecsnom szláni sze v noci ponüdi scse blizsnja prilika k necsisztomi grehi.

Neszrecsen mladenec je pozábo, kak lepa i nepovrnjena je neduzsnoszt; pozabo je, kak mocsne oblübe je obecsavao Bogi, pogrozi sze v necsiszti greh! Ali szodba Bozsa je osztra i nerazumliva — v tisztom megnjeni sze je prevrgeo mrtev na tla. Oviva dva szta sze pa tak presztrasila, ka szta odbezsala v szamosztan i tam szta do szmrtili objokovala szvoje grehe. Krszászski mladenec zna biti szí ti ne tak neduzsen, kak je bio te mladenec, On je gresio pri prvom szküsávanji pa zapelávanji lagojih prijatelov, boj sze záto, ár ti tem lehzse zgübis neduzsnoszt, csi sze med neszrecsne nocsne klantose podás, pa zná biti tebe tüdi vu szmrtnom grebi pozové pravicsen Bog k szodbi. Ka de pa té sz tvojoj szirmaskov düsov? — Drügi zgléd nam pa naznánja Verras, mésnik Jezusove drüzsbe. Eden vecsér, gda szam potüvao proti domi, bio szam pozváni k hüdodelniki, steroga szo steli drügi dén obesziti. Sztopim v temnico; — ali sto popise mojo grozo? — Vido szam mladenca, steri je bio inda moj najbolsi vucsenik. Neszrecsen zacsne na glász jokati, zatem ga pa szkuzé pobijo i pravi: Csasztiti ocsa, ne grajajte me, scsém vam zgodbo mojega zsvljenja naznani, da szvojim sztrasmim zglédom nepremislene mladénce pokáram i csaszne i vecsne neszrecse odszlobodim. Zvasim blagoszlovom i znájbolsimi oblübami szam sze vu váras visesnje sole podao. Ali moji hüdobni pajdas je szo me vpregresno poznánje zamotali sz ednov mládov zszszkov. Da szam gresnici darila dávao, zmirom szam sze bole v dug zakápao. Opominanje i káranje moje materé mi je ne nika pomagálo. Eden vecsér pridem k szvojoj necsisztnici i nájdem drügoga mladénca pri njoj i ne szpitavam, sto je, i ka dela tam, nego v hüdi csemérah ga szmeknem v szrcé. Bio je pa njeni brat, steri je po dugoj locsitvi szvojo szesztro priseo obiszkat. Bezsaó szam té tak, kak negda Kajn, nocs i dén tak dugo, ka szam med tolvaje priseo, steri szo me zveszéljom vu szvoje drüstvo vzéli. Zdaj bo bolse, cse bom tiho od nez-

racsunanoga mojega hüdoga dela. Vütro dobim zaszlüzseno plácsó zanje. Celo noes szo mésnik prinjem osztali i zajtra szo ga szprevódili na moriscse. Njegove szlédnje recsi do szprevájajocsi szo bile: „*O da bi mogeo vszém mladéncom kricsati: Ogiblite sze hüdobnih prjátelov, noesni klantosov, vszakoga necsisztoga szpoznánja. Bezste, za Bozso volo vasz proszim, pred vszakov zalüblenosztjov.*

Po J. Zupancica S. J. mladenc.

Na nasem pokopalisci.

Sztoji, sztoji nam mála vészica,
Pri vészici pa voszka cesztica ;
Pri cesztici en hribcsek majheni,
Z zelénim plotom je ograjeni.

Zse zsarko szunce zajde za goré,
A jasz pa sztopim tuzsno med grobé.
Sze rosza mrzla bliscsi na grobáj,
Sze szkuza topla bliscsi mi v ocsáj.

Okoli szébe glédam tihoma :
Ža grobom grob sztoji poszpoloma ;
Té novi je, scse vcseraj szkopani,
Ov rüsi sze zse pod travinami.

En grob je prázen, ov okincseni,
Má szteszan krizs, szpomenik kameni.
A gde lezsi pobozen sziromák,
Mu grob zaráscea divja tráva, szlák !

Kak po grobáj baháto vsze cveté,
Kak tráva vgrob pogánja korenjé !
Odzvüna cvet, korine pizsane,
Odznotra szmrt má tuzsno vládanje.

Bogátec tü, szirmák ednáki je,
Da zse nad njim rasztéjo lilie.
Do groba je razlocsek le med njim :
Tü vszáki je nemile szmrti szin.

Tak vszi mo sli pred vecsnoga Bogá ;
Bogásztvo, zdrávje nika ne valá.

Szin sztarisa, vnük szina zakopa ;
Ob zibeli je blüzi do groba !

Pa hladén grob je ne zrok zsalosztí
Za tisztoga, ki mró je v Krisztoszi :
Tü koncsa trüd, sze koncsa szvetszki boj,
Tü najdemo zaszlüzseni pokoj !

Ne dá ti mir kameni szpomenik,
Cse ne szí bio pobozen krscsenik ;
Pobozen pa pokoj szvoj zadobis,
Cse ráncs szí meo priglávi rasztov kríz.

Zse szunce dávno zajslo za goré,
Jasz zmrácnim szrcem zapüsztim grobé.
Sze rosza mrzla siri po grobáj,
Sze szkuza topla szkázse mi v ocsáj !

Pável Augustin.

Ka je szociáldemokracia?

Szociáldemokráti bi radi vkraj zéli krisztjanszko mater.

Fundament országa je familija. Vecs familij vküp je edna obcsina. I vnogo obcsin vküp je eden ország. — Vszaka rédna familija je tüdi kep ali szpodobnoszt országa, z drügov recsjov: familija je kakti eden máli ország. I z teh vnogih málicskih »országov« nasztáne eden veliki ország, edno drzsánje. Csi szo familije rédne, trezne, delavne, prémocsne i zlozsne: tak vu celom drzsánji tüdi réd, treznoszt, delavnoszt, premozsenje i mir vláda i ne ie potrebno vnogo zsandárov, temnic, fiskálisov i birovov. Csi pa vu familijaj nepokornoszt, szvája, razvüzdanoszt, zaprávливoszt prebiva: tak je celo drzsánje tüdi ne drügo, kak gnezdo réberijásov, szvajüválcov, lumpasov, zaprávlá-csov i neprijátelov; i taksemi országi, za takse lüdsztvo trbe vnogo zsandárov i temnic, vnogo fiskálisov, birovov i spítálov.

Kakse szo familije, taksi je ország. Steri ország scsé zmoszen biti, on sze naj ob prvim za to szkrbi, da bode vu familijaj lepi réd, treznoszt, delavnoszt i pokornoszt prebivala; i tak de celi ország tüdi szrecsen.

Fundament dobre familije je pa szvéti hizsni zákon. Brez toga od Boga polozsene podloge nega dobre familije. Ar szamo iz szvétoга hizsnoga zákona nasztáne práva

familija. Té Szakrament dá oco i mater i deco, to je jedro familije. Záto csi stera vláda proti hizsnomi zákoni dela, ona proti országi dela, na nikoj szpráva celo drzsánje.

Nerazvézno tiváristvo ocsé i matere je vretina vszeh zemelszkih dobrot za eden ország; ár szamo iz taksega sztálnoga i szvétoga tiváristva izhajajo dobra, pokorna, trezna i delavna deca. Na Szakrament hizsnoga zákona zozidana familija je ona dobra sola, iz stere zhája cela kultura denésnjega szvéta. Csi v Europi nebi bilo krisztjanszkih familij, tak bi lüdje bole ðivji bili, kak na szredi v Afriki, ali na morszkih otokaj okoli Ausztrálie.

Iz krisztjanszke familije zhájajo krisztjanszka deca. Ocsa i mati szta vucsitela i vzgojitela szvoje decé. I drzsánje je duzsno zahválno biti dobrim krisztjanszkim roditelom, ár njim má hváliti to, ka dobi zveszte csaszt-nike, vojake i mirovne podlozsnike; i brez dobrih krisztjanszkih roditelov bi prebiválci országa szami razbojniki bili.

Poszebno krisztjanszka mati zvršáva vu familiji duzs-noszt vzgojitela i vucsitela. Njena szladka recs sze globse vkoreni vu szrci deteta, kak kaksistécs izobrázseni navuki lüdszkih vucsitelov ali professorov. Záto je tüdi te najvéksi dár bozsi za edno dete eti na zemli edna práva krisztjanszka mati. Ne je zadoszta szamo lübezniva mati, nego trbe krscsanszko, pobozsno mater. Kakstécs lübi mati szvoje dete, njena lübv deteti nikaj ne pomága, nego skodi, csi je mati puna poszvetnoga düha. Szamo pobozsna mati je mogocsa pobozsno, dobro deco vzgojiti. Tákse matere potrebüje szvét, kákssa je bila szvéta Blanka, stera je to právila szvojemi szini: »Színek moj, lüvim te vise vszega na zemli; ali itak jezerokrát bole zselém tebé mrtvoga viditi, kak zsirocsega, vu szmrtnom grehi.« I té szin je bio vreden szvoje materé, ár je on bio szvéti Ludovik, francoszki kráo.

Kak zsalosztno je to, gda csüjem, ka szlepi lüdje ono deco drzsijo za szrecsno, stera bogato mater májo. Nez-mérno neszrecsno je ono dete, stero edno nepobozsno nejákosztno, neverno mater má! Pa csi to dete vu szvili i zsamati hodi, itak je neszrecsno, ar ne ima krisztjanszke matere. I nezmerno szrecsno je ono dete, stero edno pobozsno, krisztjanszko mater má, csi rávno med cotami raszté gori! Csi dobra mati zse vu grobi pocsi

i njeni szin vu vihéri zsvljenja na teliko pride, ka scsé vero i jákoszt zgübiti, edna miszeo na njegovo pobožno mater ga resi od pogübeli. I csi mozs vu bojni szveta rane dobi, csi po hüdoj példi szvojih tivárisov po grehsnoj poti hodi, szrecsen je, csi má edno pobožno, krisztjanszko zseno. Pride vremen, gda szvet odvrzse mozsá, ki je ne steo szveta odvrzsti; kak dobro njemi je té, csi má edno pobožno, krisztjanszko zseno, stera ga sz szvojov potrplivosztjov i lübvov nazáj pripela k Jezusi i k njegovomi zvelicsanji.

Tak je fundament i vretina zemelszke szrecse lüdih hizni zákon i krisztjanszka familija. Ki té fundament scsé porüsiti, on je nájhüjsi neprijáteo cslovecsega roda!

Szociáldemokrati pa rávno to scséjo, najmre vkraj szpraviti hizni zákon i familijo!

Bebel Auguszt, prle drakslarszki detics, zdaj szociáldemokrátini »apostol«, to pise: Vu szociáldemokrátinom drüstvi ne bode hizsnoga zákona, ni hizsne matere ali vertinje, nego zsenzke do bole szlobodne, odszlobodjene od ognjicsa i od zibeli. Zaszebne kühinje ne bode, nego bode obsinszka kühinja za celo »drüzstvo.« Vu toj velikoj kühinji do z masinami kühali i sztrosek de doszta falejsi i técsnejsi. Csi mozs i zsená ne bodeta vküp pászala, csi eden ovoga ne bodeta radiva mela, tak szlovo zemeta eden od ovoga i vszaki de szizszkao novi pár, steri sze njemi bole dopadne.«

Ahá, to pecsé szociáldemokráte! Za volo necsisztoga pozselenja njim je hizni zákon na poti! Oni csloveka za nikaj vecs ne stimajo, kak psze i küsze pod ogradih, ali závce na poli!

Kaksa pokvárjenoszt szrca, kakse divje csütenje je potrebno k tomi, ka sto takse hüde návuke vüpa glásziti! I kak zsalosztno znamenje denésnjih csaszov je to, ka szo tei krivi proroki ne v temnico zapreti, nego szlobodni hodijo med lüdsztvom i pokvárjajo szvet!

Csi bi tei szociáldemokrátini zaisztino na tákso oblászt prisli, ka bi po szvojoj voli ravnali országe i nasztávlali právde, tak bi te vu isztini prisao Antikrisztus na szvet. I potom szvet vecs nebi mogeo gorsztati. Lüdjé bi letali

po szveti, kak divja zverina; i za volo edne lepse zsenszke bi sze klali, kak v bojni! Krisztjanszke materé vecs nebi bilo! Ar sze to szamo od szébe razmi, ka csi nebi bilo nerazvéznoga, sztálnoga i szvétoga hizsnoga zákona, te krisztjanszke matere tüdi nebi bilo. Ar kak bi sze mogla trüditi i goraldüvati za deco edna zsenszka, stera bi sze vszáko minuto mela trostati, ka jo mozs povrzse z decov, ali pa deco z szebóm vzeme? I krisztjanszke decé vecs tüdi nebi bilo! Ar kak Bebel vcsi: »Dete ne szlisi roditelom, nego drüzstvi. Sto je ocsa, toga ne trbe znati. Pri materi osztáne dete, dokecs sze navcsi jeszti i hoditi. Potom je drüzstvo prek vzeme vu szvojo vzgojitev.« To szí pa vszaki lehko miszli, kak bi to »drüzstvo« vzgájalo deco! Rávno tak, kak zdaj lüdjé gor krmijo teoce i prászce. Brez Boga, brez vere bi mogla nevolna deca gor rászti! Meszto toga bi je rano navcsili na telovno, necsiszto i vszakojacsko hüdo csinenje!

Ki tákse navuke glászijo, oni szo hüdodelniki nájbozsnejse vrszte! Csüdo, ka sze li znájdejo vnogi neszpa-metni lüdjé, steri poszlüsajo na szociáldemokráte i od njih csákajo pobolsanje szvojega sztána! Kak bi mogli taksi lüdjé kaj dobroga szpraviti, steri ta najlepsa i najszvetejsa csütenja cslovecsega szrca scséjo odpraviti!? Lübv maternoga szrca k deci i lübv detecsega szrca k materi, lübv med bratami i szesztrami, vsze to bi nepoznáno biló vu szociálnoj drüzsbi! Deca nebi poznala szvojih roditelov i roditelje nebi poznali szvoje decé! Brat nebi poznao brata i szesztra szesztré! — Pridocsi lüdjé vecs nikaj nebi znali od onoga blazsensztva i veszélja, steroga szmo mi escse-hvála Bogi-vszi delniki bili, gda szmo deca bili ino szmo meli dobre, nasz lübécese sztarise, brate i szesztre.

Sz—cs.

Ne zaklinjaj!

Misijon je bio vu ednom meszti. Edna betézsna, vsze vkúp vdárjena zsenzka je tüdi prinjem bila i lüblénoga Boga proszila, naj njoj greh odpüszti i naj njoj zdravje dá, kakse je pred dvema letoma mela.

Pred dvema letoma je naime escse v nájbolsem zdrávji bila i to zselela szvojemi mozsevi, da bi tak zbetezsao, ka bi ga k zdravniki mogli vleesti. I vlekli szo njo meszto mozsa! Zato ne zaklinjaj niti szebi niti drüge!

Po „Missionar“-i.

Hüdobni zglédi!

Szpácsnikom mladine sze vendar te odpré pamet nájde postenjé pot k njihovomi szrci, kda bo v meszeci gor vu zráki szenje, prle ne. Da ne szamo sz recsjov, sz pisanjom, gucsom, nego posebno sz hüdobnim zgledom vesijo mladino na hüdobnoszt.

Hūdoben zgléd je, kda sze pred mladinov ne vūpajo prekrizsti, ne vūpajo sze v petek mesza jesztvini odpovedati, ne vūpajo od predge posteno gucsati, ne vūpajo vecskrátno precsiscsávanje zagovoriti.

Hūdoben zgléd je, kda ne vūpajo szvojoj deci znánja gresnoğa prebraniti, kda sze njim bole vidi, naj njim hesi vlacsüga bo, szin pa tepes, naj szamo dobita — mozsá i zseno. Za neduzsnosztí neprecenjeno vrednoszt ne pitajo.

Hūdebon, od szamoga vraga zmisleni zgléd je, kda tei sztarjácje na zsétvi i pri mlini i pri vszakom deli sze sztem stímajo, ka znajo razvūzdano sze sáliti, szebé i drūge primati. Na to morem: pfuj praviti. Jezus je pa mlínszki kamen tem szpacsnikom na sinjek obecsao.

Szveto Ime Marie.

Szkrovnoszti puno je to imé: Maria. Doszta lepoga znaménja ima vu szebi to szvéto imé, zato je vredno szí premislavati od njega tem bole, ár zdaj vu tom meszeci szvetimo njega szvéti den. Kak edno dobro dete na iména den szvoje materé vküp poberé lepe rozsice ino je vu püszlics szklene, tá je prinesze k szvojoj materi, stera sze na szreslivoszti szvojega deteta radüje, tak moremo mi tüdi csiniti na dén Blázsene Device Marie, vküp moremo pobrati rozsice njenih jákosztih, na stere nász to szvéto imé opomina, ino one jákoszti, stere sze vu etom szvétom iméni zdrzsavajo, naszledüvati moremo, tak pripravimo to najvékse veszélje nasoj dobroj Materi. to bode te najlesi dár, steroga lehko vszaki — je bogat ali szíromák — darüje.

Ka zadene záto to imé „Maria“?

Maria ta recs teliko zadene obrvim kak „Zvezda morszka“, ino to nász more opominati na ono neizpizsano szvetloszt, stera iz njeni jákoszt, szposzebno iz njene csisztoctse izhája.

Za volo szvoje csüdnovitne csisztoctse, sterój csisztoctsi szpodobne na etom szvéti vecs nega, sze zové Maria „Zvezda morszka“, ar kak edna zvezda szveti ino iz szébe tráke püszti, brezi toga, ka bi szvojo szvetloszt zgübila,

tak je tüdi Mária brezi zgüblenjä neduzsnosztí porodila Jezusa.

Záto v szpeva szveta Maticérkev od Marie:

„Zdrava zvezda morszka.

Szveta Mati bozsa.

Jn' Devica vszigdar“.

Ja! edna csüdnovitno csiszta Mati je Maria. Szamo pogledni na to csüdnovitno csiszto Mater. Morebit ne vüpas krscsanszka düsa za volo szramote! . . .

Ali li zgledni sze gor na to szvetlo, csiszto Mater ino proszi od njé dár csisztoce. Njena szvetloszt te ne oszlepi, nego odpré tvoje ocsi, ka bos vido dobro ino lagoje.

Csi bodes to zvezdo naszledüvao, ne bodes blodo vu tmici, nego na szébe vzemes „oblecš szvetlosztí“. To Zvezdo naszledüvajocs za gotovo prides k Jezusi, ki je po Mariji ktebi priso.

II. „Maria“ ób drüгим teliko znananüje kak „britkoszt morja“. To imé nasz zato more opominati na one velike bolecsine, stere szo sze kak edno veliko morje na düso Marie szünole.

To imé „Britkoszt morja“ je obrvim dobila szesztra Mozesöva, voditela zsidovszkoga národa, ki je zsidove iz egiptomszkoga robsztva odszlobodo. Dobila je to imé záto, ár sze Mozesova szesztra rávno te narodila, gda je fárao (král egiptomszki) to grozno zapoved dao, ka sze vszako novorodjeno zsidovszko dete moskoga szpola vu vodo Nilus vtopiti more.

Sztrasna zsaloszt je mogla to biti zsidovszkim mate-ram, gda szo vidile, ka szo szvojemi deteti drugo dati ne mogle kak pár szkuz; sztrasna je mogla biti zsaloszt, stero je edna mati csütíla, gda je vidíla szvoje dete, stere je pred krátkim csaszom zvelikov bolecsinov porodíla, vu vodo lücti. Ali ka je ta zsaloszt proti onoj zsalosztí ino britkosztí, stera je napuníla Marijino szercé, gda je Szina szvojega na Kálváriánszki breg szprevájala, gda ga je na krízsi sztrasne moke trpeti vidíla, ino gda ga je mrtvoga vu szvoje narocse prijela. Tak zaisztino sze ime-nüje Maria „Britkoszt morszka“, ár je teliko niscse ne trpo kak eta szvéta Mati. Oh! zsalosztí puna Mati, sto more na tébe glédati, ka bi sze ne nad tebom szmilüvao,

ka bi ne objokávo szvoje grehe, steri szo tebi tákso zsaloszt szpravili.

Záto ime Maria to je „Britkoszt morszka“ naj te gene na britko pozsalüvanje szvojih grehov ino na isztinszko pokoro.

III. To imé „Maria“ teliko escse tüdi zadene, kak „Gospá“ ali „Kralica“.

Ino zaisztino je vredna Blazsena Devica Maria, naj sze za „Kralico“ ino „Goszpo“ zove. Maria je zaisztino Kralica, ár je szébe vszigidár obládala ino grehi nigdár ne szluzsila.

Maria je kralica, ár je kralüvala nad Szinim bozsím, steroga je brezi greha poprijéla ino na szvet porodila, ki je na njéno szkrblivoszt ino lübeznoszt zavüpani bio. I da je szebé obládala i hüdoga oblászt potrla, kak niscse drügi, po szmrti je vnébi pred vsze posztávléna, kralica je vszake sztvorjene sztvári.

Tvoje pozvanje je tüdi to krscsanszka düsa, naj ednok vu nebészaj kralüjes, ravno záto je tebi tüdi potrebno, naj zdaj zacsnes eti kralüvati nad tvojim telom, tvojim lagojim pozselenjom, nad vszakim grehom.

Miloscsa nam je k tomi nakanenji potrebna. Proszimo jo ponizno od lübléne nase matere nebeszke rekocs:

„Oh zmozsna Goszpa ino kralica nasa, zgledni sze doli na tvöje podlozsnike, ki pred tebom klecsimo. Drügo ne proszimo, drügo ne zselemo od tebe, kak miloscso, naj te naszledüvati moremo vu toj szkuznoj dolini. Ti szí száma csütüla britkoszt etoga zsvljenja, száma znás, keliko szküsavanja nász moti. Vesini zato to, naj mi keliko kolkrát sze tebi zdehnemo, vszigidár obcsütimo obrambo ino pomocs, naj tak mi vszigidár bole ino bole szpoznamo, kak zmozsno je tvoje szveto Imé. Amen!

Lenarsieh Imre.

Pred Marijov Pomocsnicov.

O Marija Pomocsnica,
Tü pred Tebov zdaj klecsim;
Prisel szem Te miloszt proszit,
Naj sze zveszto szpokorim.

Grehi moji szo veliki,
Z ster'mi zsalil szem Bogá.
Düsnavejszt ne dá mi mira,
Brezi csisztoga szercá.

Záto Te ponizno proszim,
Pomocsnica gresnikov,
Zgledni milo sze ná méne,
Gor me zdigni sztvov rokov.

Szproszí mi od Szina miloszt,
Dobre cele szpovedi.
In' po njej vu celom zsitki,
Njemi, Tebi szlüzsiti.

Korenják Stevan.

Drobizs. — Glászi.

V Cserenszovci 15-ga toga meszeca bo poszvecsüvanje velikoga oltára.

Poszvecsüvanje sze bo vrsilo v tom redi: 1) Ob 7. prva szv. mesa sz ofrom. 2) Ob 8. drüga szv. mesa. 3) Ob 10. blagoszlávlanje velikoga oltára, potom velika szvéta mesa sz dvorbov, po mesi predga, po predgi ofer. 4) Vecsernice ob treh pred Nájszvetesim. 5) Od 6—7 vecsér molba oltárszkoga szvesztva z návukom i hválo-dávanjom. Po hválo-dávanji sz gorecsimi szvecsami procesija okoli cerkvi, stera sze preszveti, i domo v vszako ohcsino.

Nazaj k Rimi! To je ona recs, stero bi szi vszi narodje mogli na szrce vzeti, ár je to nakanenje Krisztusovo ino njegova vola, stero je povedao rekocs, ka bode eden paszter i edna ovesarnica. Nasi szoszedje ausztrianci pa stajarci pri vszakoju priliki csüjejo „vkraj od Rima“. Od vszeh sztranih je nagucsavajo, celo z penezami pomagajo, naj sze odtrgnejo od szvete materecerkve, ino posztanejo luteranje. Pa szo jih dobili vu szlednjih sesztih letaj okoli 16 jezero taksih, steri szo dozdej vu katholi-

csanszko cerkev ne hodili, zdaj pa vu luteranszko tüdi ne hodijo.

Zsalosztna je li eta dogodba, ar nam kazse, ka vnogi szo, ki ne poznajo pravice ino szo za zemelszki haszek pripravni vero zatajiti ino szvojo düso pogübiti.

Nego szv. malicerkev de zato sztala, ar sze Bog szkrbi za njo — pa esi mi odpadnemo od nje, po drügom kraji szveta tem vecs lüdih pripela bozsa miloscsa nazaj vu njo, lak ka vu tom böji tüdi szamo oni zgübo trpijo, ki szo sze odvrnoli od nje.

Na anglezskom na priliko, kde je pred sztoletih escse pod szmrtnov kastigov prepovedano bilo katolicsanszkomi dühovniki vu drzsavo sztopiti, je ne szamo zadoszta katolicsanov dnesz, steri zse 16 püspekov majo, nego med protenstantszkimi püspekami i popami, steri szo krivo-verci, sze jih tüdi vszikdar vecs naide, ki sze szpovejo ino nazaj sztopajo vu szv. matercerkev. Drügi pa szpoznavsi naso pravico pomali vsze katolicsanszke navade notripelajo vu szvoje cerkve pa z tem lüdsztvo pomali blizse szpravijo k nasoj veri. Tak na priliko je 1526 njihovih cerkev, vu sterih z onimi isztimi ceremoniami csasztijo oltarszko szvesztvo, kak mi. (Isztina, ka szvesztva ne imajo, ar szo njim dühovnicje ne valano poszvecseni.) Meso takso drzsijo, kak mi; vu 439-ih cerkovah k vini malo vode vlejejo pred poszvecsüvanjom, kak mi; vu 279-ih nekvaseni krüh — ostijo — nücajo, vu 142 szv. meso z rimszkokatolicsanszke mesne knige opravljajo, vu 308-ih szvesztva tüdi poleg rimszkoga naprejpisanja delijo, vu 1500-ih szvecse i rozse devajo na oltare, vu 138-ih je krizsna pot, vu 559-ih szo kepi i sztebri bl. D. Marije i drügih szvecov, vu 850-ih processije drzsijo z szvesztvom, vu velkom tjedni ravno takse ceremonije majo, kak mi, celo za pokojne molijo, krizsajo sze, csiszlo majo ino zsegnjeno vodo tüdi nücajo. Isztina, ka to vsze prazna ceremonija szamo, ar pravoga szvesztva i szv. mese ne more biti tam, kde dühovnik te oblaszti ne ima, nego znamenje je to vsze, ka Bog ete narod k szebi vlece ino ga pomali pripela tüdi z szvojov miloscsov. Molimo mi tüdi za nase blodecse brate okoli nasz. (bi.)

Darüvitnoszt krivoverszkih anglezsov na nacsine njihove krive vere szam steo ne dügo: 100 million rajns-

kov je vszevküper ona suma, stero szo vu ednom leti lüdje z dobre vole vküp nadavali. Pa to ne tak kak pri nasz, kde vszaki szamo na on nacsin da, kama ga nje-gova trda glava zsene, nego cela suma je tak vküp prisla, ka szo voditelje szami odločili, na koj sze naj obrne. Pa to je prava darovitnoszt, stera ne iscse szvoje dike, szvoje csaszti, nego szamo bozso csaszt i blizsnjega haszek. Gdã zarazmijo to nasi krsztсенице? (bi.)

V Ameriki szo ne dugo z darüvitnoszti ednoga bogatina edna 7 klaftrov duga zseleznijska kola napravili, vu sterih je od znotra eden oltar pa z temi kolami ta sze eden püspek i eden mesnik vozila okoli po tom velikom drszanji na meszta, kde katolicsanci szo pa esese ne imajo cerkve, naj koncisi vcsaszí majo szv. meso i predgo pa priliko szv. szakramentov. (bi.)

Rednikov odgovor.

Korenják Stevan. Bole gladko morejo teesti i prilicsnej vküp glasziti. Cse bodo sze dáli, je kaj zakrpamo, posijemo i tak na peroti püsztimo.

P. Aug. Cankova. Lepa je. Proszimo i na drügi hip. Szamo „j“ sze naj rabi nameszto „Y“ na.

Sk. J. Ljubljana. Odpisi vretino, iz stere, ali po steroj je vzeli predmet za „szv. csiszlo“.

R. J. Cavaglia. Szamo na eden sztran sze szlobodno pise, eden sztran more vszikhár csiszti osztati. Italijanszko „dolce“ pri recsi „mati“ ne právi sze szlovenszki „szladka“, nego „drága, ali lüblena“ mati. To kracsise je notri vzeto, to dugse nazaj poszlano, naj sze prepise i popravi. Szrcsen pozdrav vszem trem. Piste, presztávlajte, ali vszikhdar kracsise recsi. Odgovor csakam na to tüdi, kda szo Don Bosco med blazsene szpizsani?

Utrosa Jozsef Chicago. Ti pises: „Pozdrav.. Dalecs od szvojega doma szam csteo eden lepi pobozen meszecszen lizst, steroga jako rad mam. Pa ne szamo jaz . . . Ne odpüsztite nikdár toga lizsta drági szloveni! Escse drúge opominajte, naj sziga narocsijo, ár jih doszta neve, ka v tom lizsti lepoga sztoji.

Le naprej mi sztopimo
I po poti hodimo
Gori do reditelja
Lizsta Marijinoga.

Lepo je to, ka pises i tolázsho vlejé tvoja navdúsenoszt v moje szrcé, ali to je ne zadoszta. V Ameriki doszta szlovincov zsive, na jezero szo tam i lizstov szamo 16 hodi tá. V Chicago vasz je túdi doszta i eden vasz neima Marijinoga lizsta. Narocsite sziga je. Poslite mi 65 centov i escse letosnje vsze dobite. Pozdráv vszem poznancom.

V pobozeno molitev vam preporácsamo:

Sernek Stevana z Dolnje Bisztrice siritela i Friš Jozsefa trgovca od Sv. Trojice narocsnika Marijinoga lizsta.

Pokoj vekivecsni njima darüj Goszpod!

Dári na szebistjanzsko cerkev.

Na podobo skapulerszke Device Marije.

Z Pecsarovec :

Zsöks Antonija	1 —
Zsöks Ludvek	1 —
Gombosi Marija	1 —
Broder Josefa	— 50
Kutosa Ana	1 —
Kutosa Josefa	1 —
Gomboc Treza	— 50
Horvat Ana	1 —
Gécssek Ana	1 —
Zelko Marija	1 —
Horvat Ana	1 —
Grah Franciska	— 50
Zelko Ana	1 —
Szever Marija	1 20
Zsilavec Julija	— 20
Ritaper Bára	1 —
Küplen János	1 20
Zsöks Franciska	1 —
Santavec Marija	1 —
Hajdinjak Roza	1 —
Andrees Franciska	— 40
Santavec Marija	1 —
Fujsz Kata	— 40
Fujsz Marija	— 40
Fujsz Treza	— 40
Vogrinesics Marija	1 —
Vogrinesics Jula	1 —
Celec Treza	1 —
Zelko Marija	1 —
Petrijan Lena	1 —
Csi-maries Treza	1 —
Fujsz Treza	— 60
Brtalanics Ana	— 40
Szever Szidonija	1 —
Zelko Ana	— 50
Zelko Franciska	— 50
Gomboc Marija	— 50
Horvat Ferenc	— 20
Flegar Roza	— 50
Szakovics Treza	— 40
Szever Lujza	— 20
Klekl Bara	2 —
Stevanee Treza	1 —

Klekl Jozsef	10 —
Serüga Jozsef	1 —
Csurics Ana	— 80
Bertalanics Roza	1 —
Janzsa Treza	— 70
Küplen Mihál	— 50
Vküp	94 20

Z Mostjanec :

Csizmaries Treza	1 —
Ehman Ana	1 —
Vküp	2 —

Z Doline :

Szever Franciska	1 —
Zsöks Fána	1 —
Tremmel Christina	1 —
Bartalanics Ana	— 20
Vküp	3 20

Z Bodonec :

Szakovics Treza	1 —
Szakovics Ana	1 —
Drobec Jula	1 —
Zselezen Agnes	1 —
Dravec Treza	2 —
Drobec Jozsef	1 —
Vucsak Lujza	1 —
Ketis Treza	— 60
Vlah Franciska	— 90
Vlah Treza	— 30
Szakovics Eva	— 30
Snoffel Marija	— 60
Vlah Karol	— 50
Bakan Lena	— 50
Janzsa Stevan	— 40
Lukács Kata	— 30
Csrpnjak Marija	— 20
Dündek Lena	— 40
Dündek Treza	— 40
Ciglár Marija	— 40
Szakovics Margeta	— 20

Vküp 14 —

Z Poznanovec :

Csrpnják Lena	1 —
Horvát Lena	1 —
Horvát Ana	1 —
Tejes Emma	1 —
Jerjek Stevan	1 —
Cör Zsuzsa	1 —
Szever Matjas	— 40
Jerjek Eva	— 20
Celec Jozsef	— 80
Celec Marija	1 42
Rhodi Marija	— 30
Hajdinják Ana	— 60
Fliszar Treza	— 20
Vküp	9 92

Z Dankovec :

Ibozaj Franciska	— 60
Gomboc Treza	1 —
Horvát Ana	— 70
Serüga Marija	— 20
Pojbics Lena	— 20
Horvat Ludvek	— 10
Horvát Ana	— 20
Horvat Treza	— 60
Ritoper Marija	1 —
Fliszar Ana	— 46
Lendvai Franciska	1 —
Fujsz Ana	1 —
Lendvai Treza	1 —
Zavec Kata	— 30

Novak Fana	— 20
Andrecs Franciska	1 —
Bohár Ana	1 —
Szapács Franciska	— 80
Ocsék Treza	1 —
Szapács Marija	1 —
Fujsz Marija	1 —
Horvát Ana	1 —
Horvát Ferenc	— 50
Verner Ana	— 50
Lendvai Jozsef	— 60

Vküp 16 96

Z Macskovec :

Punger Treza	— 06
Grah Ana	— 50
Gomboc Rozalija	— 50
Zelko Roza	1 —
Grah Roza	— 20
Grah Ana	— 40
Magyar Julija	1 —
Grah Jula	— 20
Grah Treza	— 20
Palatin Judita	— 20
Grah Treza	— 40
Barber Rozália	— 40
Barber Elizabeta	— 40
Szampta Marija	— 40
Brunner Lujza	— 60
Komin Lena	— 40

Vküp 6 86

Lübleni darovníki i nabiralci! Jezusovo Szrcé vam naj dá za milodáre i trüd na tom szveti milosceso, na ovom pa diko ñebeszko.

Klekl Jozsef,

plebanos.

